Publicat pe (https://bnm.md)

11.01.2019

INTERVIU// Guvernatorul Băncii Naționale a Moldovei, Octavian Armașu, răspunde la întrebările instituțiilor mass-media din Republica Moldova

[1]MOLDOVA 9

Ați venit de scurt timp în funcția de guvernator al Băncii Naționale. Cum vedeți sistemul bancar din noul fotoliu? Ce garanții puteți oferi că nu vom mai avea parte de surpriza unei fraude bancare?

Actualul sistem bancar se deosebește foarte mult de ceea ce am avut cu trei ani în urmă. În această perioadă au fost implementate o serie de reforme în urma cărora băncile licențiate din Republica Moldova au devenit solide și reziliente, însă vom continua procesul de transparentizare a acționariatului, cu scopul de a proteja interesele deponenților și cele ale clienților băncilor. Acum avem un sistem bancar cu investitori de calitate care au venit cu noi strategii de dezvoltare a serviciilor bancare etc.

Sigur că mai sunt lucruri la care trebuie să muncim suplimentar. În prezent, ne confruntăm cu excesul de lichidități în sistem, pe care economia ar trebui să îl absoarbă pe termen mediu. În acest sens, este necesară dinamica din două direcții: pe de o parte, să fie îmbunătățit accesul la finanțare, astfel încât agenții economici să obțină mai ușor credite din bănci, iar pe de altă parte, să existe inițiative economice ale sectorului privat, pe care să le finanțeze băncile. Așadar, pe termen mediu, această situație ar putea fi redresată semnificativ.

Grație agendei de reforme în domeniu, avem un nou cadru de reglementare pentru crearea unui sector financiar-bancar robust.

Agenția НОВОСТИ-МОЛДОВА

Mai mulți experți în economie consideră că vom avea surprize după alegerile parlamentare din Republica Moldova. Acestea se referă și la piața valutară, și la prețuri, și la tarife. Conform ultimelor prognoze ale BNM, dinamica inflației pe parcursul anului viitor va fi în creștere. În opinia BNM, la ce vor crește prețurile în 2019?

Pentru asigurarea şi menţinerea stabilităţii preţurilor, BNM, similar altor bănci centrale cu regim de țintire a inflației, stabileşte obiectivul inflației care se măsoară prin indicele prețurilor de consum – IPC. Delimităm patru subcomponente ale IPC. Prima este inflația de bază, a cărei dinamică este determinată de condițiile monetare create prin deciziile de politică monetară, adică cea pe care noi o putem influența. Evoluția celorlalte trei subcomponente nu poate fi influențată în mod direct prin măsurile de politică monetară. Aceste prețuri sunt reglementate de autoritățile centrale și locale, sunt determinate de prețul unor materii prime de pe piețele internaționale și sunt dependente de fenomenele naturale adverse.

BNM nu influențează formarea prețurilor la bunuri și servicii în mod separat, ci în totalitate. Ultimul raport asupra inflației arată că în 2019 inflația medie anuală se va încadra în coridorul de țintire și va fi de 5,4%.

IPN

Domnule Guvernator, vă rog să apreciați fenomenul creditelor ipotecare, care pare să ia amploare fără precedent în Republica Moldova. Cum se explică fenomenul anume la această etapă, ce avantaje și riscuri generează?

Într-adevăr, a crescut interesul pentru creditele ipotecare din partea cetățenilor - avem dobânzi mai mici, programe de susținere ale statului etc. Majorarea creditelor ipotecare se datorează pe lângă alți factori și implementării programului de stat „Prima Casă” cu beneficii sociale, care prevede posibilitatea cetățenilor Republicii Moldova, cu vârste cuprinse între 18 și 45 de ani, să obțină credite pentru procurarea propriei locuințe.

La situația din 30.11.2018, creditele acordate pentru procurarea/construcţia imobilului au constituit 3,8 mld. lei sau 10,7 la sută din portofoliul de credite pe sector, majorându-se de la începutul anului 2018 cu 1,2 mld. lei sau 44,0 la sută.

Trebuie să ținem cont și de nivelul istoric jos al creditelor ipotecare în Moldova. Creșterea rapidă se datorează și unei baze mici. În țările aproape comparabile, nivelul creditelor ipotecare e mult mai înalt: în Lituania creditele ipotecare constituie 37% din portofoliu și în Georgia – 56%.

Creditele ipotecare, în mod tradițional, sunt printre cele mai puțin riscante credite în portofoliul băncilor, astfel rata de neperformanță a acestora este în prezent de 4% comparativ cu rata medie pe sector de 13%.

Banca Națională, în calitate de regulator, își îndeplinește funcția de monitorizare și prevenire a riscurilor care ar putea rezulta din creditarea excesivă. Astfel, BNM în cadrul controalelor sale verifică aleatoriu creditele ipotecare, pentru a nu admite ca acestea să fie purtătoare de riscuri majore. Totodată, băncile licențiate elaborează politici adecvate pentru acordarea creditelor ipotecare și le aplică eficient în activitatea lor de creditare. Creditarea este benefică pentru ambele părți atunci când este abordată cu prudență atât din partea clienților, cât și din perspectiva băncilor.

TVR MOLDOVA

Ministerul Economiei și Infrastructurii a anunțat anterior că o bancă din Turcia este interesată să investească în sistemul bancar din Republica Moldova. BNM a primit astfel de noutăți, se duc negocieri?

Pe parcursul ultimilor ani, mai multe bănci din Turcia au explorat posibilitatea de a intra pe piața moldovenească. În prezent, cunoaștem că o bancă din Turcia se interesează și analizează piața bancară din Republica Moldova, însă la Banca Naţională nu este înregistrată vreo cerere în acest sens.

TV8

Ce părere aveți despre situația privind pachetul problematic de acțiuni de la Moldindconbank, care este viziunea dvs. vizavi de acest pachet de acțiuni și cum vedeți dvs. finalitatea procesului de vânzare a acestui pachet de acțiuni?

Mecanismul de intervenție timpurie folosit la BC „Moldindconbank" S.A. creează un precedent pozitiv de sanare a băncilor. În ultimii doi ani, banca a devenit mai robustă și mai eficientă. Aceasta ne face să credem că acțiunile băncii expuse la vânzare vor deveni atractive pentru investitorii de calitate, mai ales că este vorba despre un pachet majoritar care oferă controlul asupra gestiunii băncii. În special, ținând cont de flexibilitatea cadrului legal existent și, dacă e cazul, de buna protecție a viitorului investitor - forma de tranzacționare prin intermediul statului, care a fost aplicată și în cazul BC „MOLDOVA-AGROINDBANK" S.A. Desigur că orice investitor are nevoie de timp pentru a studia piața și banca. Ne bucură faptul că sunt investitori regionali care manifestă interes pentru acest pachet.

INFOMARKET

FMI a recomandat BNM să contribuie la ieșirea ordonată de sub regimul de administrare temporară a celei de-a doua bănci ca mărime din Republica Moldova. Este pregătită banca pentru aceasta? Cât de real este acest pas în perioada următoare, dacă cele 64% din acțiunile „Moldindconbank" expuse la vânzare nu au fost încă vândute unui investitor strategic?

Cea mai preferabilă cale de ieșire ordonată din intervenție timpurie este atragerea unui investitor. Respectiv, după cum am remarcat și în răspunsul la întrebarea precedentă, acest proces de atragere a unui investitor, de studiere a oportunității de investiție, de aplicare și primire a aprobărilor Băncii Naționale este unul de durată. Banca e bine, poate mai bine ca oricând anterior, asta mă face să cred ca se va găsi un investitor pentru pachetul de 64% din acțiuni.

BANI.MD

Ce întreprinde BNM ca să nu se repete un nou caz de spălare a banilor prin băncile din Republica Moldova, așa cum a avut loc și în așa-zisul „Laundromat"?

În primul rând, Banca Națională a pornit un proces amplu de reforme soldate cu un cadru normativ nou, bazat pe principiile Basel III, un nou cadru de combatere a spălării banilor, o supraveghere mult mai riguroasă a băncilor și a luat măsuri pentru transparentizarea acționariatului bancar și sporirea responsabilității personale a bancherilor etc.

De asemenea, schimbarea calitativă a acționarilor unui șir de bănci exclude posibilitatea derulării schemelor de acest gen prin intermediul băncilor respective.

Vă asigur că agenda de reforme va continua în sistemul bancar, cu scopul de a asigura dezvoltarea acestuia, a implementa mecanisme noi de prevenire a crizelor și a pune în aplicare cele mai bune practici preluate, în special, de la colegii din spațiul european.

Voi preciza că grație acestor reforme, astăzi avem un sector bancar mult mai sigur și mai transparent.

PROTV Chișinău

Cât din miliardul furat credeți ca va fi recuperat și în cât timp?

Procesul recuperării mijloacelor financiare din cele trei bănci în lichidare este în plină derulare. Din data retragerii licențelor (16.10.2015) și până la 30.11.2018, Banca de Economii S.A., BC „BANCA SOCIALĂ" S.A. și B.C. „UNIBANK" S.A. au încasat 1 698, 8 mil. lei, inclusiv 419,7 mil. lei – sumă obținută de către Banca de Economii S.A. urmare executării parțiale a titlului executoriu emis în baza unui dosar penal. Ca urmare, în scopul rambursării creditelor de urgență acordate, din data retragerii licențelor și până la data de 30.11.2018, către Banca Națională a Moldovei și Ministerul Finanțelor au fost achitate mijloace bănești în sumă totală de 1 728, 0 mil. lei

Întrucât BNM nu are competențe de urmărire penală și, prin urmare, nu se poate substitui organelor de drept, urmează ca procurorii și judecătorii să ofere claritate deplină în dosarele de investigare a fraudei bancare.

REUTERS

Ce intenționează să întreprindă BNM pentru reducerea numărului dispersat al indicatorilor «credite neperformante» la bănci, cu valoarea maximă de 33%, minimă– 5,5%, iar în medie pe sistem - de 13%?

Indicatorul de credite neperformante a înregistrat valorile actuale din câteva motive. În primul rând, pe parcursul anilor 2016-1017 am avut o scădere a valorii portofoliului total de credite bancare. Pe acest fundal, odată cu rambursarea creditelor calitative din portofoliul băncilor și înlocuirea lentă a lor cu credite noi, ponderea relativă a creditelor neperformante a crescut. De asemenea, în urma controalelor totale derulate la băncile licențiate, în unele cazuri unele credite existente deja au fost recalificate din motive prudențiale.

În prezent, se atestă o scădere a portofoliului de credite neperformante și aceasta se datorează mai multor factori. În primul rând, reformelor ample pe care le face Banca Națională a Moldovei. În context, voi preciza că, la 30 noiembrie 2018, ponderea creditelor neperformante în portofoliul de credite în sectorul bancar a fost de 13,4% și a scăzut față de începutul anului 2018 cu 5,0 puncte procentuale.

În această perioadă, BNM a recomandat în scris, în repetate rânduri, băncilor să ia măsuri pentru reducerea numărului de credite neperformante, să monitorizeze permanent calitatea portofoliului de credite și să-și consolideze structura de management al afacerilor, în special în domeniul gestionării riscului de credit. În plus, BNM a solicitat băncilor prezentarea informației cu privire la progresele realizate în implementarea măsurilor de reducere a creditelor neperformante.

Măsurile luate de bănci pentru reducerea creditelor neperformante se referă, în principal, la: elaborarea și implementarea strategiilor și planurilor de reducere a creditelor neperformante, revizuirea reglementărilor interne sau elaborarea noilor reglementări interne privind activitatea de creditare, instruirea angajaților din domeniul creditării, monitorizarea permanentă și prezentarea către conducerea băncii a informațiilor cu privire la evoluția creditelor neperformante.

În același timp, nivelul de provizionare a creditelor neperformante este înalt, atingând 69,5% pe sistem, și variază de la 42,5% până la 87,2%, în funcție de bancă.

MOLD-STREET

De mulți ani, se vorbește despre faptul că euro va lua locul dolarului la calcularea cursului oficial, inclusiv la Banca Națională s-a discutat despre această intenție. Există o strategie în acest sens și care sunt factorii ce împiedică această trecere?

Banca Națională monitorizează tendințele respective și analizează subiectul ținând cont de faptul că în ultimii ani s-au intensificat decontările în euro pe fondul creșterii schimburilor comerciale cu Uniunea

Europeană, a investițiilor străine directe și a transferurilor de mijloace bănești din spațiul european în favoarea persoanelor fizice din Republica Moldova. Deocamdată nu a fost luată o decizie în acest sens, deoarece în comerțul extern, deși într-o proporție tot mai mică, predomină cumulativ utilizarea USD și a valutelor cu o corelație înaltă la dolar. Totodată, majoritatea piețelor internaționale, inclusiv a resurselor energetice folosesc dolarul SUA ca valută de referința.

Schimbarea valutei de referință are și efecte asupra mai multor instituții ale statului. O astfel de decizie va fi luată numai după consultări largi pentru a identifica și a diminua riscurile legate de o astfel de tranziție.

RISE MOLDOVA

Cum sunt remunerați lichidatorii celor trei bănci implicate în frauda bancară: au salariu fix sau venitul lor depinde de rezultatul final, banii recuperați?

Salariile lichidatorilor sunt stabilite de către Comitetul executiv al BNM și sunt fixe.

CAPITAL MARKET

Care sunt, în opinia dvs., perspectivele de dezvoltare a sectorului de creditare non-bancară? În acest context, în ce măsură concurența din partea OCN-lor influenţează asupra portofoliului de creditare a băncilor?

Conviețuirea pe aceeași piață a instituțiilor bancare și nebancare de credit este un fenomen absolut natural. Organizațiile nebancare de credit, datorită dimensiunilor mici, dar și a profilului mai sporit de risc, au o flexibilitate mai mare, costuri de procesare mai mici și, de obicei, o mărime mai mică a creditelor. Piețele lor în condiții normale sunt în mare măsură diferite și suprapunerea activităților nu este critică.

Sectorul de creditare nebancară este în proces de transformare. În acest an, a fost pusă baza reglementării sectorului respectiv prin aprobarea și intrarea în vigoare, la 1 octombrie 2018, a Legii cu privire la organizațiile de creditare nebancară. Astfel, sectorul OCN-urilor se va dezvolta deja într-un cadru normativ ce va asigura inclusiv protecția drepturilor clienților acestora. Reformarea sectorului va contribui la stabilirea unui mediu concurențial sănătos, care să asigure o asumare echilibrată a riscurilor și să ofere clienților diverse instrumente de finanțare, în condițiile protejării drepturilor consumatorilor.

BNM monitorizează piața creditelor în ansamblu, pentru a înțelege care sunt procesele, fenomenele. A fost creată o nouă platformă – Comitetul Național de Stabilitate Financiară (CNSF) ce include și reprezentanți ai Comisiei Naționale a Pieței Financiare –astfel, putem discuta potențialele probleme și dezvolta o strategie comună pentru a preveni situații neplăcute și a asigura stabilitatea pe piață. Mi-aș dori să operaționalizăm acest consiliul, să-l facem funcțional și, prin acest mecanism, să avem un impact mai mare în reglementarea pieței respective.

ЭКОНОМИЧЕСКОЕ ОБОЗРЕНИЕ (LOGOS-PRESS)

De câțiva ani, nivelul inflației deviază de la ținta de 5%, deși Baca Națională posedă suficiente instrumente pentru menținerea ritmurilor inflației în coridorul stabilit. De ce BNM nu ține în frâu inflația și când conducerea BNM intenționează să revină la țintirea austeră a inflației?

În perioadele în care rata anuală a inflației s-a aflat în afara coridorului, BNM a acționat în timp util și a echilibrat condițiile monetare pentru îndeplinirea obiectivului său de inflație pe termen mediu. Banca centrală a evitat utilizarea mai drastică a instrumentelor de politică monetară pentru a proteja piața financiară de volatilități adiționale și pentru a preveni un eventual impact negativ asupra economiei și bunăstării generale a populației.

SPUTNIK

Potrivit legii, Banca Națională a Moldovei aparține statului. De ce BNM nu creditează statul, nu credeți că este o normă legală neavenită? De ce este interzisă creditarea statului, astfel că BNM nu are dreptul să acorde împrumuturi şi garanţii statului și acest lucru nu prejudiciază interesul național?

Probabil toate episoadele de hiperinflație din istorie au început cu cuvintele: „Oare ce ar fi dacă banca centrală ar credita puțin guvernul..?". Dacă dispare această barieră existentă între emisiunea de monedă și necesitățile bugetare sau politice, rezultatul este invariabil, unul și același. Politica fiscală se relaxează, cheltuielile bugetare cresc și se bazează tot mai mult pe emisiune monetară neacoperită, care generează inflație, deprecierea monedei naționale și anulează orice avantaje potențiale.

Stabilitatea prețurilor reprezintă un interes național incontestabil pe care Banca Națională îl poate asigura, dacă sunt respectate anumite precondiții, una dintre acestea fiind interzicerea creditării statului.

INFOMARKET

Cum consideră BNM îndemnul Parlamentului European de a publica variantele depline ale celor două rapoarte Kroll de investigație a fraudei bancare? Este BNM gata să discute această posibilitate cu Kroll?

Raportul Kroll și toate documentele de investigație legate de frauda bancară se află la procuratură. BNM nu deține acest raport și nu are cum să îl publice. Totuși, pentru a informa publicul despre rezultatele anchetei Kroll, a fost difuzată sinteza acestui raport, care poate fi citită pe pagina web a BNM atât în limba engleză (originalul), cât și în limba română (traducerea).

BNM a oferit toate informațiile de care a dispus pentru efectuarea acestei anchete, imediat după ce au fost primite de către BNM, în luna martie 2018, au fost transmise Procuraturii Anticorupție. Documentele au fost oferite procurorilor cu scopul de a ajuta la recuperarea bunurilor fraudate de la „Banca de Economii" S.A., BC „BANCA SOCIALĂ" S.A. și B.C. „UNIBANK" S.A.

Măsura în care publicarea acestor informații poate dăuna procesului anchetei, precum și oportunitatea publicării lor urmează a fi stabilite de organele de anchetă.

RADIO EUROPA LIBERĂ

De ce tranzacția de la MAIB nu s-a făcut fără implicarea statului, ca eventualele pretenții ale acționarilor deposedați în cele două valuri, mai întâi în 2012, apoi în 2016, să nu cadă pe stat, ci pe noii acționari?

BC „MOLDOVA-AGROINDBANK" S.A. este o bancă sistemică și cea mai mare din sector, cu impact semnificativ asupra economiei naționale la capitolul finanțare. Respectiv, în caz de dificultăți financiare majore ale băncii, capacitatea și rapiditatea de recapitalizare a instituției de către acționariatul precedent al BC „MOLDOVA-AGROINDBANK" S.A. ar fi fost limitată, cu riscuri mari pentru bugetul de stat.

Cele menționate au pus în prim-plan importanța majoră a atragerii unui investitor instituțional de calitate și financiar solid în capitalul BC „MOLDOVA-AGROINDBANK" S.A., care ar fi putut să-și asume deciziile de guvernanță și o strategie durabilă de dezvoltare a băncii, precum și susținerea cu capital în caz de necesitate. Acest fapt a fost și în corespundere cu angajamentele asumate de Republica Moldova în fața partenerilor de dezvoltare.

Astfel, din perspectiva poziției băncii în sectorul bancar, a fost evidentă necesitatea aplicării mecanismului de implicare a statului prevăzut de Legea nr.121/2007 privind administrarea și deetatizarea proprietății publice, pentru a asigura stabilitatea financiară a băncii și a nu admite periclitarea stabilității sectorului bancar.

DESCHIDE

În Raportul asupra inflației din luna noiembrie 2018, BNM prognoza că „pentru primele două trimestre din 2019 rata inflației se va afla sub interval, iar la finele anului viitor va urca peste limita superioară a intervalului de variație". În acest context, vreau să vă întreb, dacă creșterea inflației va afecta dobânzile la creditele bancare și în ce măsură? În opinia dvs., vor avea agenții economici de suferit din această cauză?

În ultimii trei ani, ratele de dobândă la credite au înregistrat o evoluție stabilă de diminuare și în prezent au atins valori minime istorice. Actualmente, legătura directă dintre inflație și ratele la creditele bancare nu este una semnificativă, asupra ultimelor influențând și o mulțime de alți factori (nu doar inflația). Astfel, creșterea inflației din anul 2019, conform prognozei publicate în Raportul asupra inflației, nu va avea un impact sesizabil asupra activității sectorului real al economiei naționale din perioada respectivă.

REALITATEA

Cum veți reacționa/proceda în cazul unor presiuni politice asupra BNM?

Banca Națională este o instituție independentă și, prin urmare, nu va admite niciun fel de imixtiune politică în activitățile sale.

Colaborarea cu organele statului are loc strict în limitele Legii cu privire la Banca Națională a Moldovei. Astfel, în ultimii ani, BNM a îmbunătățit cadrul legislativ pentru sectorul bancar, care circumscrie inclusiv cooperarea cu guvernul și parlamentul. Voi preciza că o parte importantă din modificările legislative respective se referă la creșterea independenței Băncii Naționale.

Primele rezultate ale reformelor din sistemul financiar-bancar au fost apreciate nu numai în Republica Moldova, dar și în străinătate. Așa că suntem hotărâți să continuăm cu pași fermi aceste reforme complexe, pentru a oferi cetățenilor și clienților băncilor servicii sigure și moderne.

Interviul a fost realizat în baza întrebărilor adresate de către instituțiile mass-media și site-urile de știri din Republica Moldova, urmare solicitării BNM.

Banca Națională mulțumește tuturor redacțiilor pentru participare și rămâne deschisă pentru repetarea acestui format de comunicare pe viitor.

Tag-uri
interviu [2]
interviul acordat [3]
interviul guvernatorului [4]
Octavian Armașu [5]
interviu pentru instituțiile mass-media [6]
site-urile de știri [7]
portalurile de știri [8]

Sursa URL:
https://bnm.md/ro/content/interviu-guvernatorul-bancii-nationale-moldovei-octavian-armasu-raspunde-la-intrebarile

Legături conexe:

[1] https://bnm.md/files/Octavian_Armasu_6.jpg [2] https://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=interviu [3] https://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=interviul acordat [4] https://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=interviul guvernatorului [5] https://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=Octavian Armașu [6] https://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=interviu pentru instituțiile mass-media [7] https://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=site-urile de știri [8] https://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=portalurile de știri